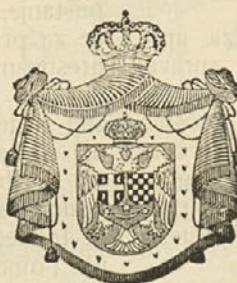


# KRALJEVINA SRBA, HRVĀTA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 38 (1)



INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 Avgusta 1925

## PATENTNI SPIS BR. 3026

**Paul Hustadt i Karl Hustadt, fabrikanti, Remscheid, Hasten. Nemačka.**

Postupak i uređenje za stavljanje u pokret testera, noževa za struganje i sličnih sprava.

Prijava od 1. septembra 1923.

Važi od 1. jula 1924.

Stavljanje u pokret tvrdih kružnih i testera sa ramovima ili drugih testera, sekača harlige i noževa za struganje ili tome slično proizvode u praksi ne samo velike teškoće već je vezano i sa nezgodama u toliko što se sprave stavljenе u pokret na do sada upotrebljavanom postupku po upotrebni bace, kao što je naročito slučaj kod testera, tako da su one morale biti naknadno podvrgnute daljem tretiranju, čime trpi njihova izdržljivost, i spoljašnost.

Kod do sada svestrano uobičajenih i upotrebljavnih postupaka stavljanja u pokret nije se mogla postignuti jednaka toplota za stavljanje u pokret, pošto gasna vatra ili ugljena vatra upotrebljavana samo za ove ciljeve, nikad ne dejstvuje sa istom jačinom i ravnomerno na mehanizmu posredno postavljenom na njemu.

Isto tako je ravnomerno kao i grejanje mehanizma prema do sada upotrebljavnim postupcima pak i hlađenje istoga, koje dolazi po grejanju. Kako nesrazmerno hlađenje prouzrokuje pak u svakom slučaju naknadno zbacivanje alata, što zahteva podešavanje (stezanje) istoga. Podešavanjem (stezanjem) trpe pak sprave naravno sasvim izvanredno, pošto se kovanjem menja struktura materijala. Tako nameštene testere imaju više lep izgled i njihova valjanost kao istrajnost od toga trpe.

Isto tako dejstvovalo je neravnomeno zagrevanje i neravnomeno hlađenje u toliko štetno na testere puštene u rad, ako iste docnije postaju ozubljene i iskrivljene. Puštene u rad, i udešene testere imale su težnju, da se takođe još jedared po zubcima i krivina-

ma iskrenu potrebuju stoga opet još jedno podešavanje.

Predmet pronalaska jeste dakle postupak za puštanje u rad testera, noževa za rendisanje i sečenje hartije i sličnih sprava, kod kojih su odstranjeni navedeni nedostatci.

Bitnost novog postupka sastoji se u tome da su sprave ili delovi sprave, koje se imaju pustiti u rad postavljene između dve ploče električno zagrevane pod među umećivanjem aparata za merenje i pritiskivanjem obeju ploču jednom na drugu bivaju istovremeno puštene u rad i udešene (zategnuto), pri čem se vrši ravnomernim zagrevanjem obeju ploču postupno ravnomerno zagrevanje i stezanje delova sprava, koji su tu između. Ovim ostaje sprava u dobrom stanju i ako se docnije i dalje razraduje.

Da se dakle pored preim秉tva, koje se postiže ravnomernim grejanjem ploča za presovanje putem električne napravi i potpuno ravnomerno hlađenje sprava puštenih u rad, nadeno je dalje prema prednjem pronalasku jedno uređenje za izvođenje opisanog novog postupka, koje obrazuje potpuno ravnomerno hlađenje ugrejanih sprava, između ploča za pritiskivanje.

U ovom cilju mogu se električno zagrevane ploče za pritiskivanje okretati u stabilnom postolju za presovanje za 90° pomoću čepa i pokretljive drške, koja na njemu stoji ili okvira, tako da je pri okretanju drške za 90° pri oslobodavanju gornje ploče za pritiskivanje, sprava koja leži između obe ploče istovremeno trenutno oslobodena od ploča i može slobodno da spadne.

Zagrevanje grejnih ploča vrši se i pomoću

vrelih spirala usadenih u pločama za pritiskivanje prese, kojima se dovodi električna struja pomoću sprovodnih žica, između kojih su umetnuti apati za merenje.

Pri upotrebi teške prese gde leže za upuštanje velikih ili istovremeno više sprava, može se drška, koja nosi električno grejanje ploča, koja treba da se okreće sa pločama za pritiskivanje za  $90^\circ$  korisno pomoću ručnog vratila sporednih točkova pri čem se okrećanjem zavrtnjevog vratila vezanog sa gornjom pločom momentalno osloboda upuštena sprava pomoću ručnog točka.

Na priloženom nacrtu jeste predstavljeno novo uredenje za upuštanje u rad u izvedenju primera radi i to pokazuje:

Fig. 1 presek po liniji A—B figure 2 sa u ležištu crticama naznačenom drškom u otvorenom položaju i fig. 2 pogled ozgo.

U čvrsto ležećem ležištu 1 počiva troramena drška, koja se okreće oko zatvarača 2 vezana sa donjim pločama za pritiskivanje 3 na kome je gore vodeno zavrtnjevo vreteno 6 pomoću ručnog točka 5, koja se može skidati i postaviti, na čijem donjem kraju sedi gornja ploča za pritiskivanje 7, koja pri okrećanju ručnog točka može biti čvrsto pritisnuta na ploču za pritiskivanje 3 drške, koja je sa ovom u vezi.

U obe ploče za pritiskivanje 3 i 7 između kojih se stavlja u rad sprava 8 (na pr. kružni testerin list) umetnute su grejne spirale 9 i 10, na koje su priključene sprovodne vrpce 11 sprovoda struje. Vrele spirale uredene na ploče za pritiskivanje 3 i 7 jesu otkrivene pomoću sopstvenih vrelih ploča 12 i 13 dejstvujućih na sprave.

Da se dobije moguća ravnometerna temperatura za puštanje u rad i da se održi, umetnut je korisno između sprovodnih vrpca 11 na nacrtu ne predstavljeni ampermeter, na kome se može direktno čitati vraćanje u nazad jačine struje pri povećanju otpora povećanjem temperature. Za dalje merenje služi pirometar 14, koji je vezan sa milivoltmetrom takođe nepredstavljenog na nacrtu. Zahvaljujući ovom rasporedu jesmo u mogućnosti da ravnometerno zagrevamo obe zagrevne ploče 12 i 13 nameštene u pločama za pritiskivanje i time da se postepenim okre-

tanjem zavrtnjevog vretena i laganog pritiskivanja gornje ploče za pritiskivanje doprinese nameravanom upravljanju sprave za upuštanje, tada se prema pronalasku obe ploče za pritiskivanje 3 i 7 sa između njih upresovanim spravama (na pr. kružna listna testera) okreću za  $90^\circ$  i time okrećanje unazad vretena 6 pomoću ručnog točka 5 gornja ploča za pritiskivanje 7 oslobodava donje 3, tako da mogu slobodno da odpadnu komadi sprave, koji leže između 8, pri čem se to dešava na jednom polu za demontiranje pomoću klizanja. Hlađenje obeju sprava vrši se potpuno ravnometerno, tako da ne može više nastupiti bacanje sprava po puštanju u rad.

Kod većih i težih presa, kod kojih su puštena u rad istovremeno više i težih sprava, može se korisno vršiti premeštanje gornjih delova prese, koji nose zagrevne ploče pomoću ručne krivaje ka sporednim zupčanim točkovima 15, 16.

Kao ispust za premeštanje gornje delove prese služi u presinom čvrstom postolju predviđen podupirač 17.

### Patentni zahtevi:

1. Postupak za puštanje u rad testera, noževa za struganje i sličnih sprava, naznačena time, što se sprave, koje se imaju pustiti u rad ili delovi sprave položene između dve električno zagrevane ploče između umetnih električnih aparata za merenje i presovanjem jedne na drugoj obeju ploču istovremeno upravaju i stežu.

2. Sprava za izvršivanje postupka, po zahtevu 1 naznačena time, što električno zagrevane ploče (12, 13), leže u ploči za pritiskivanje (3) (7) jedne prese, u kojoj su nameštene osim toga zagrevne spirale, koje prenose toplotu na zagrevne ploče, čiji vrpčani sprovodi stoje u vezi sa aparatom za merenje.

3. Postupak prema zahtevu 2, naznačen time, što su ploče za pritiskivanje, kojima su zagrevne ploče podčinjene raspoređene na jednom telu za pritiskivanje, koje se može iskretnuti za  $90^\circ$  odn. premestiti.

